

Nr 214.

Av herr **Olsson** i Ramsta m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 55, med förslag till lag om arbetstidens begränsning.

Då nu frågan om arbetstidens begränsning åter förelägges riksdagen genom Kungl. Maj:ts proposition, nr 55, med förslag till lag om arbetstidens begränsning, vilja undertecknade framföra ett önskemål om ändring i den av Kungl. Maj:t föreslagna lagen.

Redan tidigare ha vi hävdat den uppfattningen, att arbetstidslagen i så väl sin första avfattning 1919 som i den reviderade lydelsen 1921 allt för kategoriskt och snävt reglerade arbetstiden vid alla de arbetsföretag som gå under benämningen säsongarbeten. Socialstyrelsen har i avgivet yttrande till Kungl. Maj:t över förslag till lag om arbetstidens begränsning angående säsongarbete anfört bland annat: »Den verkställda utredningen har bland annat, som naturligt och väntat var, givit vid handen, att arbetstidslagen medfört särskilt besvärande olägenheter för de slag av verksamhet, som förete en mer utpräglad säsongkaraktär. Vid här åsyftade företag gäller det att under en kort tid utveckla största möjliga produktivitet. I vårt så nordligt belägna land göra sig vissa naturförhållanden, som giva upphov åt säsongföreteelser, alldeles särskilt gällande. Erinras må i sådant avseende om den synnerligast i Norrland starkt framträdande skillnaden mellan dagens längd samt temperaturen under sommar och vinter. Uppenbarligen är det ej heller med hänsyn till de korta tidrymder, varunder säsongarbetet pågår, från hygienisk synpunkt påkallat att begränsa tiden för detta arbete på samma sätt som för en ihållande sysselsättning. För arbetarna framstår det ofta som ett starkt intresse att vid mer tillfälliga säsongarbeten, t. ex. inom byggnadsbranschen, ha möjlighet att utan hinder av en snäv begränsning av arbetstiden skaffa sig största möjliga arbetsförtjänst.»

Enligt den nuvarande lydelsen av 5 § 1 mom. i arbetstidslagen äger arbetsrådet medgiva sådan lättnad för säsongarbete, att arbetstiden endast

begränsas så, att den i genomsnitt för viss angiven tidrymd kommer att uppgå till högst 48 timmar i veckan.

Härutinnan föreslås nu ingen ändring av Kungl. Maj:t. I 1919 års lag medgavs endast en reglering av arbetstiden inom en tidrymd av 4 veckor för säsongarbeten.

Arbetsrådet motsätter sig nu därför varje ändring av 5 § 1 mom. under förklaring att arbetsrådet anser sig lagligen oförhindrat att för arbete inom ett säsongyrke medgiva en utjämning av arbetstiden på sådant sätt, att en viss utsträckning av arbetstiden under några av årets månader kompenseras med en motsvarande nedsättning av arbetstiden under andra månader av året.

När en sådan möjlighet till anpassning är beredd skulle man kunna tro att arbetsrådet varit överhopat med dispensansökningar. Så har dock ingalunda varit fallet. Arbetsrådet förklarar, att det icke beviljat någon utjämning, enär någon dylik icke blivit sökt hos arbetsrådet.

Denna upplysning från arbetsrådet är mycket intressant. Måne ej något behov av utsträckt arbetstid utöver de åtta timmarna föreligger vid säsongarbete, när ingen ansökning därom inkommit till arbetsrådet? Den som känner förhållandet vet allt för väl, att ett sådant behov föreligger, men han vet också, att möjlighet till längre arbetstid än åtta timmar vid säsongarbeten ernåtts på andra vägar än genom sökande av dispens hos arbetsrådet.

Från vår utgångspunkt hava vi icke bestritt en laglig begränsning av arbetstiden för hälsofarliga yrken, men där ej vare sig sociala eller hygieniska krav ovillkorligen kräva en lagligt begränsad arbetstid, anse vi ett sådant ingripande i den personliga friheten icke böra ske.

Arbetstidslagen kringgås nu i stor utsträckning, för att ej tala om uppenbar överträdelse.

Vid byggnadsarbetens utförande på landsbygden delas arbetet upp på flera arbetsgivare med högst fyra arbetare på varje arbetsbas. På så sätt kringgås lagen där den ej uppenbart överträdes och man behöver aldrig vända sig till arbetsrådet.

En sådan ringaktning för en lag är en farlig tendens, och det gäller för de lagstiftande myndigheterna att i tid se upp, så att respekten i allmänhet för lagarna ej undergräves.

Då vi alltså redan vid lagens tillkomst och allt fortfarande ha den uppfattningen, att för säsongarbeten någon lagstadgad begränsning av arbetstiden icke bör komma ifråga, få vi med stöd av det anförda vördsam hemställa,

att riksdagen må besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition, nr 55, med förslag till lag om arbetstidens begränsning, att från lagens tillämpning undantages allt arbete för vilket arbetstiden i väsentlig mån är beroende av årstiden eller väderleken, eller där arbetstiden på grund av annat förhållande är av växlande längd.

Tillika anhålles, att vederbörande utskott vidtager de ändringar i den föreslagna lagtexten, som vid ett bifall till vad vi här yrkat kan bliva nödigt.

Stockholm den 19 februari 1923.

Emil Gustafson.

Gustaf Olsson

Sven Jönsson.

i Ramsta.

Gust. Andersson

Oscar Osberg.

Eric Björnberg.

i Rasjön.

Eskils Hans Hansson.

J. P. Igel.
